

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 2. sz. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára negyvedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábo sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál közzététel.

A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czinzenndök.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvtáreszkedése.

Kolozsvár, febr. 5.

(D.) Egyik minapi cikkünkben írtunk az országgyűlési pártok közt feltűnt viszályról, megemlítettük azon támadást, melyet egy Deák párti tag a „P. Napló”-ban intézett a határozatiak ellen, kiknek szemére hányta, hogy Deák nevét csak eltérő célzatra kívánják felhasználni. stb.

Ugyanekkor, ugyanez ötlemből intézett rendszeres támadást a jobboldal közege, a „Magyar Világ” a baloldal ellen, s a felfogásnak sok részbeni azonossága arra látszott mutatni, mintha két mérsekeltebb párt a szélsőbellel szakítva egymáshoz közeledett volna.

Mi egyszerűen korainak láttuk ezen viszályt, s a „P. Napló” kérdéselt nyilatkozójánál némileg kicsinykés pártféltékenységet láttunk a baloldal irányában, vagy azt hitük, hogy a pártok egymással szakítva, határozottan akarják magukat körülhalmozni.

A „P. Napló” február 3-diki számában egy, a mint látszik a Deákpart kebeléből fogalmazott cikk új szintet vet az ottani pártok egymáshoz viszonyára.

A „P. Napló” fenemlített cikke erőyes hangon utasítja vissza a „Magyar Világ” legutóbbi elméleteit, melyekben a jogfolytonosság megtámadását látja, s egyszersmind kijelenti, hogy azon kis viszály, mely a volt határozati s felirati párt-között a „P. Napló” egy pár cikkében jelentkezett, nem volt egyéb egy kis házi összepörekedésnél, melyből a két szabadelvű pártárryalat közt valamely lényeges szakadást következtetni nem lehet.

A „P. Napló”, a „Magyar Világ” elméletével szemben kimondja, hogy a jogfolytonosság oly elv, melynek csak csonkítatlan van értéke, azt nem lehet 10-ed vagy 100-ad részre megkisebbiteni.

Nem szándokunk taglalás alá venni az egész cikket, mi csak a lapok megrebberését, s ezen eseményszerű jelenettel fölmerült elvi mozzanatokat kívánjuk jelteni.

A mint a lapokból látjuk, az adresse fogalmazására kinevezett harmincz tagu bizottmány a mult héten (szeredán) tartá első tanácskozását. A tagok az ott történeteket titokban tartják; de azon mély szakadás, mely a „Pesti Napló” fenemlített nyilatkozatából a középpárt és jobboldal közt kivehető, arra mutat, hogy a jogfolytonosság kérdése ott is szóba jött, s oly célok derülhettek ki a jobboldali részéről, melyekben a „P. Napló”-i nyilatkozat indokait lehet keresni, s keresi is a „P. Lloyd.”

Mi távolabb esünk innen attól, hogy valamely párt valódi szándokait innen megítélhessük, vagy azt éppen gyanúsítsuk, mi éppen ugy csak kérdő jelként állunk ezen jelenet előtt, mint állanak mindazok, kik a mostani jobboldal egykori merész közegének a „Debatte”-nak, melynek ma ikertestvére a „Magyar Világ”, erőyes csatározását élénk figyelemmel kísérték Schmerling verivorkolási elmélete ellen, s a magyar jogfolytonosság mellett.

Kétségtelen az, hogy a „M. Világban” következetlenség mutatkozik, mert a „Magyar Világ” magáévá tette Deák Ferencz azon programját, melyet a „Debatte” után minden lap közreadott, ő maga május 10-diki számában, — a mint a „L.” megjegyzi — elismeri, hogy e programi szerint a jogfolytonosságnak nem csupán elvileg, hanem tényleg is elismerése „conditio sine qua non”, melynélfogva 1) a magyar ministerium kinevezetése; s 2) az országgyűlés kiegészítése mellözhetlennek tartatik.

Azonban a „Magyar Világ”, dacára ezen nyilvántatásának, a „P. Napló” által megtámadott cikksorozatban azt kívánja bebizonyítani, hogy a ministeriumot az 1848-ki törvények revisioja előtt kinevezni nem lehet.

A „Pesti Napló” visszautasítja ezen lap azon kísértését, hogy a nemzetet a jogeljátás bizonyos fokába beleegyeztesse, s ki mondja, hogy ezen eszmének pártfogói lehetnek, de pártja nincs, de másrészt biztositja a „P. Napló” a „M. Világot”, hogy a volt határozati párt kitünőbb emberei öszintén csatlakoztak a volt feliratiakhoz a lényegesebb kérdésekben, s a két párt együtt fog

mindenütt megjelenni, hol a nemzet jogait kellend védelmezni.

A „P. Hirnök” leginkább meg van az egész jelenségen döbbenve; ő nem pártolja a jobboldalt sem, mert hisz az is kívánja, hogy a magyar felelősmínisteri kormányforma állitassék vissza, csakhogy lealkusza annak a priori visszaállitását, s az unio törvénycikk revisioja utánra kívánja azt fentartani, ellenben a „Pesti Hirnök” az alkotmányosélet minden boldogságát a korlátlan megyei gazdálkodásban tartja, e szerint tehát ő nagyon távol áll a „Magyar Világ” felfogásától, annál megdöbbenőbb reá nézve, midőn látja, hogy megint a „M. Világtól” távol áll az országgyűlés tulsúlyát bíró Deák part közege.

A „Pesti Hirnök” nem is lát egyebet ez egész jelenetben, mint az 1861-diki idiosyncrasiába való visszaesést; holott mi részünkről nem emlékezünk, hogy valaha valahol a Deák párt idiosyncrasiának tekintve a magyar alkotmány védelmére feliratilag kimondott eszméket, valahol visszavonta volna; és így igen természetesen ő ma is a kiegyenlítést csak az alkotmányos jogfolytonosság azon keretjé közt eszközölheti, melyek akkor higgadt és alapos meggyőződéssel védelmezett, s mely éppen azért, mert higgadt és alapos volt, meg sem is változhatott öt év alatt, mert hisz az ember alapos meggyőződéseit egy hosszú élet sem igen szokta megváltoztatni.

Fontosabb e nyilatkozatban az, hogy a volt határozati párt közeledése Deákhoz, melyet a minapi „P. Napló” cikk kétes szintben mutatott fel, most a meggyőződés pozitívításával állitatik; s ha e szerint sokan csalódnak is azon számításban, hogy a magyart csalétkekkel ömarmezongló jogfeladásokra csábíthatják; de a kik Magyarországot komolyan kibékítve akarják látni, azok ezen kibékítés lehetőségében ma csak inkább bizhatnának, midőn a szélsőb párt is enged minden lehető tulkívánalmaiból, s meghajol a nemzet bölcsé előtt.

Ezen jelenség meggyőzheti Austriát, hogy Magyarországon a legitimitás politikája uralkodik; ott a nemzet nem törekszik elszakadásra, de a mily szilárdan áll trónja mellett, óhajja, hogy oly szilárdan álljon a trón azon törvények mellett, melyeken e trón létele alapszik.

Gyakorlati észrevétel az inségesek felségellése ügyében.

(B. L.) A magas kormány mult 1865-dik év tavaszán, hogy az erdélyi állitólág vetőmag hiányában szenvedő népen segítve legyen, ennek nem kevés áldozattal török-búzt osztatott ki, törvényhatóságokint különözö mennyiségben.

Hogy ezen kormányi intézkedés a legjobb célból történt, kétségbe vonni nem lehet, főleg miután a szükséges vetőmag hiányára még hírlapok utján is figyelmeztetve, s ennél fogva az e részbeni intézkedésre mintegy felhiva volt.

Azonban tagadni nem lehet, hogy ezen legjobb célból eredett intézkedés részint a késő kivétel, részint egyesek kapisága miatt kívánt eredményt nem szült, sőt az adózó nép nagy megterhelését vont maga után.

Először is a magas intézkedés folytáni kiosztás a kellő időről elkészt; ugyan is a kiosztás május hóban történt, mikor a földnépe vetését ugyszólva bevégezte s ebbeli szükségén jól, rozsl már segítve volt, és így a kiosztott gabona ugyszólva csak is élelemre használtatott fel.

A magas kormány ezen intézkedése ellenére történt azon eljárás is, hogy miután a török-búza vetőmagul volt utalványozva, s így abból a telkes gazdáknak kellett volna szükségökhöz képest 2, 3, legfennebb 4 vékát adni, mert hiszen ennél többet paraszt ember nálunk nem igen vet el, s ezek azt könnyebben megfizették volna, a kiosztás főleg a szegényebb sorsuak közt történt hat vékától egész huszig, a szegénység céljatlal adósítottat el, a fizetés nehezire esett, azonban az assignalt quantum el kellett, hogy menjen, az érdek kívánta.

A magas kormány, hogy a különben is elkészt intézkedést ne hátráltassa, a törvényhatóságokból még télen beérkezett jelentések

szerint kívántató nem csekély mértékben tulzott vetőmag kiállitása iránt a szokásos licitatio mellözésével, egy a kívántató körülbelöl 56 000 kis vékányi quantum előállitására képesnek jelentett vállalkozóval rövid uton egyezkedett, s ezzel a megint jó és csiraképes török-búzának a kijelölt helyeken előállitására nézve az alkut és szerződést megkötötte.

A vállalkozó részéről követelt s nekie a kormány által biztosított 1 frt 24 kr. o. é. ár egy erdélyi kis vékáról igen magas volt azon időben, midőn az erdélyi piacokon jó minőségű ilyenü török-búzának ára a 80 krt felül nem haladta, mely ár ezen quantum előszerzése egy pár hetében fölemelkedett ugyan 1 o. é. fitra, de akkor is csak némely piacokon, hol a kormány által biztosított árról tudomást nyert adó és vevő közönségre ezáltal némi pressio gyakoroltatott.

Ezen ár, mondjuk, a körülményekhez képest igen nagy volt, mely egyedül az adózó nép róvására nehezedett, ugyanis a kormány a magot az általa fizetett árnál olcsóbban nem adhatta; figyelembe véve még azt is, hogy a kormány előlegesen készpénzzel fizetett, a nép pedig csak contractust adott, a visszafizetést 1862. november havára biztosítván.

Ezen magas árak oka, hogy több helyen a földnépe az ajánlott török-búzárt elfogadni vonakodott, s később azt is rábeszélésekre s főleg csak is azon reményben fogadta el, hogy a kormány a visszafizetést vagy egészen elengedi, vagy legfennebb azt ismét annyi török-búza beszolgáltatásával lefizetendi; de azt teljességgel nem vélte, hogy azon magas ár a contractusban kikötött terminuskor rajta felhajtatik, elfogadta végre azon okból is, mert hiszen a pénz és élelemre szükséges gabona hiányában szükölködnek a magas ár a kölcsönzésekor csak is mellékes dolog, mire nem sokat gondol.

A vállalkozó az általa előállitani kötelezett quantumot hatóságokint sublieferansoknak adta ki egy forintjával, s ezen mütét által sikerült nekie nagyon csekély fáradsággal s pénzének belefektetése nélkül 13 ezer forintot felüli összeget besoperni. A kormány azonban hasztalan áldozatot hozott, mert a nép csak vesztett.

Az alvállalkozók viszont, hogy valamit nyerhessenek, néhol pedig mivel ezen lieferungról felvilágosodott, jó maggal bíró tulajdonosok török-búzájokat egy forintot alól s még ezen áron is adni vonakodtak, hogy ebbeli veszteségökön némileg enyhítve legyen, kényszerítve érezték magukat némely helyeken gyengébb minőségű török-búzárt olcsóbban előállitani, de ez viszont csak is a kölcsönt kapó nép róvására történt.

Ehez járult még, hogy némely helyeken a felsőbb helyről történt legjobb intézkedés mellett is megesett, hogy a kiosztást egyes ember hajtotta végre minden ellenözés nélkül, s hogy ezt saját hasznára és ismét a kölcsönözó nép kárával tette, kétséget nem szenved, mert volt oly kiosztás, hol öt vékából legalább félvéka hiányzott.

Az előbocsátottakhoz némi igazolásul még azt adjuk, hogy most, midőn a kölcsöntörök-búza árát a szerződés értelmében részint már felvették, részint a felvételt végre kívánják hajtani, kezd a nép álmából ócsudni, veszi észre csalódását és emlegeti megcsalattatását.

Ezen elszomorító s anyagilag a birtokos osztálylyal versenyt sülyedő népünk nem csekély megrövidítésére vezető esemény előadását azon óhajással zárjuk be, valjon nem volna-e az atyai kormány feladatához méltóbb, ha azon megyékben, kerületekben, hol ezen kölcsön mult november havától kezdve, ismételt szigorú rendeleteket és megkísérlett végrehajtás dacára sem hajtathatott fel, annak visszafizetését egy évre elhalasztani, melyet több kerület kérvényileg iparkodott a magas kormánytól érvényesíteni, de kérelme többnyire az első hatóságtól visszautasított, és felsőbb helyre nem juthatott.

Népünk vagyoni állása egy év óta csak csökkent, ugyanis a Királyhágon innen az 1865-diki termés nem haladta felül az előbbi, kalászos gabona a rendes termésnek harmada volt, sok helyt a magot ha visszaadta,

a török-búzának szintén vidékenként negyedtermése volt, boros bidekeken pedig a szőlőtermés ezen arányon is alól állott, s így nincs miből a nép még a legszükségesebbeket is fedezze, volna még marhája, mit a közelebbi sanyaru évek meghagytak, de az erdélyi vásárookra csak egy tekintet kell vetnünk s az elszomorító kép teljesen kiegészítve lesz. Ily állásban a nép poton áron adogatja földjeit, és siet a proletariatus számát félelmes számra szaporítani.

Mi részünkről tudjuk, hogy egy bizonyos községben a mult év folyama alatt a nép háromszáz holdnyi kitünő minőségű földet adogatott el poton áron.

Mindezeket annak indokolásul hozzuk fel, hogy a dolgok ily állásában tán nem volna tulzott óhajtat a kormánytól azt várni, hogy az ország azon részében, hol ezen kölcsön mind e mai napig fel nem vétetett, annak felhajtását még egy évre elhalasztani rendelje, mikor is minden valószínűséggel a fizetésre kedvezőbb kilitások fognak lenni, mint jelenleg; mert hiszen kell-e azt jobban adatolni, minthogy annak felhajtása szinte 3 hó óta a legszigorubb eljárás mellett sem sikerült, ha csak nincs szándékában a kormánynak, a mit magunk sem hiszünk, a vett contractust dracoi szigor szerint végrehajtani, s a felhajtást ugy eszközölni, mint azt egy bizonyos megyében egy bizonyos szolgabíró a falusbíráknak elrendelte, hogy ha nincs mit az illetőtől felvenni, vegyék fel attól kinek van, kezdjék az executiot a legmódosabban, tekintet nélkül arra, hogy ez kölcsönözött vagy sem, mert hiszen a contractus szavai szerint lekötötte a helység előjárósága nemcsak saját tulajdonát, hanem a helység és az abban lakó minden egyes birtokosnak vagyonát is. (Honnan vehette valamely község előjárósága magának azon jogot, hogy az egyes sérthetlen tulajdont kösse le, vagy hol lehet azon hatóság, a ki ily kötetést elégtételbe venni megkísértené? Szerk.)

Gál János nyilatkozata oláhfalvi választóihoz, képviselővé megválasztása után.

Szeretett atyámfiai!
Tisztelt bátyáim, kedves öcsém!
E néven szölitom meg a jelen ünneplés alkalmával is önöket, kik azon verszerenti atyafiságot, mely engem, szölitett szabad székelyt, önökhöz szabad, székely rokonimhoz feloldhatatlan köt, a mult szomorú idők közepette sem tagadták soha meg. Volt idő, melynek földözéseitől sem Hargita havasunk magossága, sem a nekünk jutott lakhelynek silány földje, sem szeretett atyámfiaiunk keresztényi békés titelme nem védhete; földözött minden, mi igazság, jog és ősi alkotmányunk körébe esett, és mivel szilárdul ragaszkodtunk ehez, mert atyáinktól, mint atóadinkra hiven átszállitandó örökséget vettünk át, ennek ellenségeitől ellenségeknek bélyegzettünk. Igenis, ellenségei valánk a jogtalanságnak és alkotmányellenes törekvéseknek; de éppen ezért mindig hiv, engedelmes és igaz alattvalói Felséges urunknak, királyunknak, mert tudtuk, hogy alkotmányunk őre a királyi Felség, kinek atyai szívét igaz fiai irányában, ha a ország tanácsadók önző és célzévesztett terveik sikerítése végett egy ideig elzárhatják is; de felvirasztandja az isteni gondviselés azon napot, melyen szent kegyelme által ezen atyai szív ismét megnyílik, és jogainkat, igazunkat visszaadandja.

Kezd megtörténni ez. Az Ur, a mi atyáinknak Istene igralmazott az ő népeinek, és könyörült szenvedéseinken. Királyunk ő Felsége szölitörte a jogtalanság és jogeljátás csalfa elméleteinek reánk minden kiesigázott következményeikkel nehezülő bilincseit, és szilárd szándékát nyilatkoztatta igazunk visszaállitására. Elismerte az igazságos

*) Felvilágosításul azok számára, kik vele kevésbé ismeretesek, megjegyezzük, hogy Oláhfalva egy székely szabad mezőváros a Hargita havas fensíkjan Osk- és Udvarhelyszék közt, mely századok óta önállósággal, és az országgyűlésekre követküldési joggal bír. Áll két egymástól egy jó óranegyedre fekvő nagy helységről, u. m. Szentegyház- és Kápolnás-Oláhfalvából, mindkét helység saját helységi előjáróival, s külön határral. E kettő együtt alkotja a mezővárost, melyet egy királybíró és tanács igazgat, kik mindnyájan a székely jog szerint szabadon választatnak, függetlenek az önkormányzatoktól, mindegyiknek saját helységi előjárója van, s egyenesen az erdélyi k. k. kormányzat alá állanak. Lakói mintegy öt ezer szabad, nem székely, mindnyájan római catholicusok. Két derék népiskolájuk pártlan Erdélyben.

V-dik Ferdinánd cs. és k. Felsége által megerősített erdélyi 1848-diki első törvényeknek érvényét. S a legfontosabb kérdéseknek törvényhozás útján elintézésére felhivatunk, a közös hongyillásra Pestre követeket választani.

Ötször tisztelt meg önök, tisztelt bátyáim, kedves ücsém! bizalmunkkal a múlt időkben, mint követjüket. Éltünk együtt az absolutismus és alkotmányosság tanácsosai által vezetett időkben is. Országos jogaink és e székel szabadságunk több századokon keresztül meg nem ingatott önállósága szétlítottattak. Odadobattunk kormányzatunk legutolsó műszereinek kényére. De, szeretett atyámfiai, ezen idők alatt is, mikor az igazság mellett kiejtett hang elég vala bár kit üldözéseknek kitenni, irántam, testvéreim iránt, bizalmukat s ez által vezérelt kölcsönös kapcsolatunkat változatlanul folytonosan fentartották. Együtt éreztük az elnyomást, melyre másfél ezer éves székel szabadságunk kárhóztatva lön; együtt tanácskoztunk, hogyan lehet az urunk királyunk kegyelme nélkül gyökeresen nem orvosolható bajt és szenvedést bár könnyíteni együtt, teljesen egyetértve, és oly szívesen bizva egymásban, igyekeztünk elkövetni a jogosság terén mindent, hogy az alsóbb rendű üldözöknél az alatti állásuknál fogva annál gőribb igazságtalanságaitól menekülhessünk.

E soha meg nem szakadt igazi vér szerinti atyafiságos bizalmunkat folytatják tisztelt bátyáim, kedves ücsém, midőn ma oly összhangzó összes szavazatunkkal már hatodszor a követtséget reám ruházták közös magyar hazánk most folyamatban levő országgyűlésére. Ismerem a nehézségeket, melyekkel öreg napjaimban meg kell küzdenem.

Az isteni gondviselés egy súlyos betegség után megtartotta életemet, és én hiszem, hogy a kinek akarata nélkül egy hajszál el nem esik fejéről, ezen kegyelme által egyszersmind célt és kötelességeket tűzött ki, melyeknek hátralevő életemet erénytelen kitartással kell szentelnem. De mielőtt önök választását elfogadnám, meggyőződésemet hazánk mostani legfontosabb kérdéseire nézve ki kell tárnom, hogy szeretett atyámfiai ítélesének a felett, valjon irántami szeretetük nem vezette-e tévútra, hanem egyezik-e meggyőződésemmel, melyet semmi követtségért fel nem áldozhatok, saját meggyőződésemmel, és így méltó voltam-e, hogy most hatodszor is bizalmunkal megtiszteljének.

Én, szeretett atyámfiai! a legitimitás híve vagyok. Hiszem azt, hogy ennek határán túl ha csapong akár a hatalom, akár a néperő, se a trónt nem szilárdítja, se a hazát nem boldogítja, sőt mindkettőt ássa alá. Hiszem, hogy az igazság a legjobb politika, és a kötött szerződések szentsége igazság. Ugyanazért a hatalom, ha ezeket elveti, alapjának igazságát döntötte meg, s helyébe az erő jogosságának csal-elméletét állította be. Viszont a nemzet, ha igazságnak sikerítése végett az alkotmány által kiszabott uton túl csapong, és az erőszak s forradalom terére lép: milliókat fájdalomba, inségre és vérözönökre dönt, míg egy erős kéz ismét rendet állít be; de ez nem a jog- és törvény-szabta uton szokott történni. Ugyanazért még eddig vajmi ritkán eredményezett közvetlenül a forradalom atkormányos rendet, hanem többire a közérőszakot és rendetlenséget egyesek erőszakja váltotta fel, és az erőszakos rend helyébe csak idő folytán állhatott vissza az alkotmányos szabadság.

Mind azt tehát, mi Felséges urunk trónjának bátorságára és dicsőségére, egy szeretett hazánk jogainak biztosítására, szenvedései megszüntetésére, és javának eszközölésére szükséges, a törvényhozás legitím útján, országgyűlésünk és királyunk köz-törvényhozói működésével és egyetértésével kell elérnünk.

És e téren egyik első teendőnk hazánk integritása művének oly célszerű törvények általi bevezetése, hogy annak felbontása mind egyes separetativus nemzetiségi s más helyi ármányok ellen, mind az ezeket oly készségesen felhasználó azon távolabbi működők ellen, kik a multban is elöidézői valának, célszerű biztosítékok által lehetnének tettesek. E tekintetben az Erdély unioja iránti törvénynek Magyarhazánk köztörvényhozása általi kiegészítése, a Horváthországi több mint hét százados kapcsolatnak közös egyezkedés útján helyreállítása, és a Magyarországi területén lakó különböző nemzetiségek és vallások jogai biztosítása végett hozandó törvények fogják azon tért a képviselők előtt megnyitni, melyen nézetem szerint ismét azon elvet kell követni, hogy az igazság a legjobb politika. Meg vagyok győződve, hogy hazánkban a nemzetiségi surlódások nem önként keletkeztek, sem nem a magyar elemnek s magyar intelligenciának, mely jogait oly szabadelvélyen terjesztette ki mindenikre, sajátját oly bőkezűen osztotta meg a birtoktalannak, valami tulhatalomra törekvése, vagy a többiek ellen ráfogott elnyomása okozta; hanem okozták, elöidézték és csinálták oly statusférnak, kik alaptalan teoriájuk: a centralisatio és germanisatio sikerítése végett, mindent, mi elöültünk szent vala, hazánkat, annak integritását, alkotmányát és népének békés egyetértését szétrombolni, ezeket egymás ellen uszítani, hogy így mindeniknek közlegyűlésével céljokat annál könnyebben kivihessék, nem tartották véteknél. Meg vagyok győződve, hogy ezen nemzetiségi surlódásokat az idő és közvilágosodás meg fogja szüntetni hamarabb, mint megszüntette a külön-

bűz vallások közti ellenségeskedéseket, melyeket szintugy nem azoknak különböző hit- és erkölcsi-czikkeik okoztak, hanem csinálták a politikának al-nagyjai, kik a vallásilag rajongókat, és a bármi vallás által a szívből teljesen ki nem irható emberi gyengeségeket és indulatokat önző céljaikra felerelték és működtették. Hiszem, hogy eljő-vend az idő, melyben nem azt fogják nemzetiségi jognak tekinteni, hogy én például beszéljek a világ bármelyik nemzetiségéhez tartozó egyénnel vagy testülettel saját nyelvemen, bárha az ebből egyetlen szót se is ért, hanem hogy elvárja, követelhesse kiki, mikép mások vele, s így a polgári hatalom is, szintugy mint ő másokkal, gondolatjaikat s akaratjaikat oly nyelven közöljék, melyet azok, kikhez intézve vannak, megérthessenek.

De tagadhatlan, hogy jelenleg a nemzetiségi követelések megvannak; a mult pár évtizedek vezetőknek sikerült azokat fontosabbakká csinálni, mintsem természetes kifejlődésükben lettek volna. És Magyarország törvényhozásának a külön nemzetiségeket, vallásokat, valamint Horváthországot is ezekre s jogos autonomicus állására nézve meg kell nyugtatni. Ezen megnyugtatót a nemzetiségi és vallási igényekre nézve véleményem szerint az igazság, közméltányosság és jogegyenlőség oly alkalmazásával kell eszközölni, mely egyszersmind lehetővé tegye a magyar államnak kormányzását és a nemzetiségek szerinti szétárbolástól, s kül-rokon elemekhez gravitációktól a hazát megóvjá.

(Folytatjuk.)

Kül- és belföldi levelezés.

Dobokamegye. január 10.

T. szerkesztő ur! Becses lapja f. é. 2-ik számában — állítólag — egy Sz.-Mátéban kell czikk-jelent meg; s azon czikkben egy oly tragici szí-netű eset, melyben egy bűntény s több nemű v-t-ség merült fel, czikkirő által szerelmi pikanteritá-vá törpítve adatik elő.

Midőn egy szülő jelenleg nem 16—17 éves, hanem a szülők és rokonok jóhiszemű, s így mind-addig, míg az ellenkező be nem bizonyították tör-vényes állítása szerint 15 évet alig meghaladó, s még cselőtt 3 évvel, s így 12 éves korában elcsá-bított a szülői háztól botrányos megszökéseért; s ezen alkalommal egy egész község által aytai jo-gai és kötelességei gyakorlata ellen elkövetett nyil-vános erőszaktevért, s ennek elkövetése alkalmá-val a közsened megháborításáért panaszt emelt: nem csak mint megyci tisztelheteli, de felesketett hivatalnok, hanem mint közpolgár is kötelességem-nek ismertem volna az érintett tényeknek mind a jó rend, mind pedig a köz erkölcsiségre veszélyes, további fejleményeit a kellő korlátok között meg-akadályozni; s azért, hogy ezt a járási szolgabíró ur szabadsággal távollétében a gyors hivatalos fel-lépés égető szükségessége miatt némileg eszközöl-hetni én valék szerencsés: ez által csak kötelessé-gemet teljesíttem; s fellepésem által legalább a rend helyreállítását a szolgabíró urnak megkönyí-tettem.

Czikkirő nagy okoson maga megemlíti, hogy ezen ügyben illetékes bíró nem lehettem;... Ha te-hát ezt tudja, hogy volt képes azt nem tudni, hogy részletes vizsgálatot sem vihettem véghez, mivel ezt csak azon hatóságnak áll kötelességében véghez-vinni, mely az illetékes bíróságot is gyakorolhatja. Nekem csak a felbomlott rendnek lehető helyreál-lítása, s a tény megállapíthatásához szükséges kö-rülmények kinyomozása állott, mint helyettesnek, tisz-temben; s ezt meg is tettem... E szerint nem érzem magamat megrovásra méltónak azért, hogy a fennírt ok miatt, mint a járás közigazgatási hi-vatalnokának helyettesse, az „Amts Instruction“-tól egy hajszálnyira sem tágitottam; s kegyeskedjék t. czikkirő ur is az „audiatur et altera pars“ ellen az-élt elkövetett hibámért vádját revocalni: hogy az egész falut, (mert azokat, kiket szükséges volt ki-hallgattam), s informálóját, (kit ezáltal néhány igaz-talan állítástól megkíméltem) ki nem hallgattam;... S hogy sugója azon állítása igaztalanságáról is meg-győződjék: hogy a kihallgatásokat tanuk nélkül vit-tem volna véghez, óhajtanám, hogy ha a jegyző-könyvet, melyben tanuk vannak aláírva, megtekin-teni sziveskednék.

A csábító ifjunak pedig felgyázát alá tör-tént helyezése annál inkább szükségesebb volt, mi-vel ez által a szerelmes pár lehető megszökése meg-akadályoztatott; s az elírt leány előkerítése pedig könnyebben eszközölthetett.

A czikk utolsó szakaszában czikkirő még megemlíti a 15 évet csak most meghaladó „érett eszű s magát ügyvédi következtetésség-gel védő leány s a szülők között létrejött meg-állapodást, s bárha ezek engem a legtovábból sem érdekelnek; de miután ezekben is czikkirő vagy is újdondása kegyelméből szerepet nyertem; le-gyen szabad nekem is a feletti bámulatomat kife-jeznem, hogy czikkirő: egy 15 éves, a szülői ház-tól botrányosan megszökött, s szülőit leköpdöső s hajmeresztő csufságokkal illető, s a néptörzshöz, de kivált az erkölcsiség szokása elleni bűnös, s egy-szersmind vétkes viszonyba torkig fuladt leánykát milyen elmélet szerint állithat éretteszűnek; s midőn egy ürtől állapotban gyermek a végkép el-mertülés vagy mepekülés közt halál-tusát vívott: ha-leléteni ismeretünk, s az ügyvédi követke-

zetességről helyes fogalmunk van: lehet-e an-nak a józan ész és társadalmi szokások elleni tn-ságját az ügyvédi következtetésséggel még csak ha-sonlítni is?... mivel ha a czikkirő elmélete állna: akkor a vízbefulandónak kétségbeesett kapálózásait a legszabályosabb gestulationak; s azon szalma-szálat, melyhez ez minden menekülési reményeit köti: a túly szilárdságával bírónak állíthatnók. Nem tartom feleslegesnek czikkirőnek megmonda-nom azt, (mit hiszem hogy tud,) hogy bármely hi-vatalos alakban kiállított irat, ha annak értelme a törvények határozataival ellenkezik: az általános törvények érvényét meg nem változtathatja; s így csak is a fél-örült leány csillapítása s megnyugta-tására, annak hajthatlan követelése következtében, kezéhez adott írományoknak kár volt oly nagy fon-tosságot tulajdonítani; mert azt hiszem, hogy józan észszel nem kárhóztatható a hivatalnok, ha a nélkül, hogy ezt az igazság rovására tenné, különösen ilyen esetekben a burocraticus rendszer dermesztő meze alól emberi részvétnének is némi jeleit engedni sejtetni.

A vidéken egy osztály a történet hivatalos el-járással a papi forum hatáskörébe elegetést lát, ezt tanusítja czikkirőnek azon állítása is, hogy a szeretett a papi forum elébetartozik. Ed-dig legalább csak a szeretett szentesítése tartozott a papi forum elé; és a szülőtől azon szent jogot, hogy gyermekeik jövőjét a társadalom haszná-ra intézzék: eddig senki el nem vitatta, s elvitatni sem akarta; s azért, hogy az illetők nem keresz-tények, senki sem lehet feljogosítva arra, hogy a törvények határán kívül azoknak családi egységét s boldogságát feldulja; annál is inkább, mivel sze-rény nézetem szerint a szülők és gyermekeket ösz-szetartó szent kötelmek és erények összerombolá-sával egy keresztény tagot nyerni: a társadalomra nézve igen nagy áldozat lenne; mert azon erények nélkül társadalmat, s még inkább a szó teljes értelmében kereszténységet nem képzelhetek; hanem várják be illetők, míg a hasznos célt a kereszténység alap-elveinek megfelelő uton botrány nélkül elérhetik; s akkor a hasznos cél üdvös uton elérve: elvitáztatlan érdemüké válik. F. B.

Hazai intézetek

Nagy Ferenc tanár titkári jelentése a gazd. egyet. jan. 30-ki közgyűlésen.

Tisztelt közgyűlés! Sajnos és nehéz köteles-ség jutott ez alkalommal részembe. — Sajnos: mert az egyet. jóakaratu tevékeny titkoknokának, ki mun-kás, közhasznu életének legjavába szakaszott ki sorainkból, helyét kell ideiglenesen pótolnom, ez a férfiú pedig nemcsak egyet. pályatársam, hanem testvérem és barátom is volt. Nehéz azért is, mert az egyet. dolgaiba mélyen avatott, szakmájába s hivatalába magát lelkiismeretes buzgósággal bele-élt, bele tanult közhivatalnok helyzetébe kell ma-gamat begondolnom, beillesztenem, s onnan mintegy a felelősség terhe alatt mondani el a titkoknok. je-lentést, mely a valósággal egyező legyen, s a gazdaközönség jogos igényeinek is megfelelően. Egy szóval kielégítő s az igazsággal egybehangzó fele-lelet adni, ezen kérdésre: miképp teljesíté az egy-et. bizalmával megtisztelt választmány kötelességét a közelebből lejárt év alatt?

Tisztelt közgyűlés! az egyet. újjászülése óta 12 vizsontagságos év forgott le. Újjászülése akkor eszmény, örömnappal volt a hazánknak. Csak 27-en voltak a bátor kezdeményezők, kik az egyesülés mélyen alvó, vagy jobban mondva, elaltatott szel-lemet új életre ébresztették, elfoglalván egy tért, melynek elfoglalása életszükségnek, megtartása s a kellő erővel felszerelése elutasíthatatlan hazafi kötelességnek ismertetett el, akkor egy kis virág-bokor, mely kertészi hü ápolás mellett is alig tudott a durvára vert földben meggyökerezni, most egy izmos élőfa, mely soknak ad hús árnyékot, s mesziről látatja már értgümölésével kinálkozó koronáját; akkor a szerény völgyi patak, mely csak a parti virágot vagy felszálló nedűjével a ke-zel hegy kopárjait termékenyíté; most a nagyra-nőtt folyam, mely zúgva visz hátán kisebb terű hajúkat, s mellék folyóival, völgyeivel, a tág ország határait üli át. Nyomról nyomra, lépésről lépésre, a mind több-több erkölcsi s anyagi erő felett rendelkezhetett, foglalt tért, s ölelte fel a gazdasági ipar egy ágát teendői közé. 11 évről szóló jelentéseinek kétségbe nem vonható adatai tanuskodnak arról, a mit tett; arról, a mit tenni akart, s nem rajta mult el, ha jó szándoka hajó-törést szenvedett; tanuskodnak arról, hogy a haza-fiaknak az egyet. irányában fokozott fejtett s öreg-bült bizalma s anyagi áldozatai nem voltak elvesz-tegetve; arról, hogy az egyet. socialis téren elfog-lalt állásának a fennálló viszonyok közt becsülettel megfelel, s végre, hogy az egyet. élet léte s a nemzet földén állandó meggyökerezése, fenállása, megmaradása s tovább fejlesztése, most inkább mint valaha életszükségeink közé tartozik.

De engedjünk beszélni magokat a tényeket.

A magas kormányval való viszonyaink ked-vezők, mondhatni napról napra szívelyesebbek. Csak hálás elismeréssel szólhatunk azon készség s megelőző figyelemről, melylyel egyetlünk s által-ban közgazdasági ügyeink irányában viseltetik. Egyetlünk nem csak tekintélyes tényezőnek ismeri-el, de nincsen egyetlen kisebb nagyobb fontosságn gazdasági, sőt még szociális értelemben vett

socialis természetű kérdés, melyben az egyet. né-zetét, véleményét ki ne kérné, vagy ki ne hall-gatná.

A magas kormányval tett közbejárásunktól várható, hogy a liebwedai gazdasági intézet mel-lett erdélyi ifjak számára alapított stipendiumok ügye tisztába fog hozatni, hogy állattenyésztésünk-nél, az állategészség megóvása érdekében, hat vi-dékre felosztva, hat baromvosi állomás felállításá-van kilátásba helyezve; s végre, hogy egészséges, erőteljes, ép és nemes tenyészmének tartása végett, ahoz értő lötenyésztő gazdákból álló bizottságok ellenőrzése mellett célszerű intézkedések lettek életbe léptetve. Számtalanszor sürgettük a vidéki gazdaegyletek felterjesztett alapszabályainak me-gerősítését, de fájdalom, mindeddig sikeretlenül; hasonlóan áll az ügy a mezei rendőrség szervezése iránti felterjesztésünkkel is.

Egybekötéseink a bel- és külföldi rokon-irányu egyletekkel öröndetes mérvben gyarapod-nak. A rokonegyletek részéről egyetlünk irányában nyilatkozó bizodalom nyilvános elismerése állás-pontunk célszerű voltának; de egyszersmind nyílt felhívás, fokozott tevékenységgel működni, s hogy az anyagi jobblétre vezető versenyterén pályatár-saink által, magunkat megelőztetni ne engedjük. Ezen egybekötéseinknek köszönjük, hogy főleg a közhaza határai között működő egyletek közérdekl-vimányainak koronkint tudomására juthatunk. Ezen az uton ismerkedtünk meg közelebből a hazánk-ban páratlanul fennálló jutaki kendertermeléssel és gyártással, melyről az egyet. választmány határo-zata következtében tüzetes ismertetés fog a gazda-közönség eleibe terjesztetni. Ezen az uton vagyunk szerencsések új szülőfajok, takarmány, konyha-, iparnövények és gabnanemlékek megismerkedni, melyeket a szerint, a mint a honosítási kísérleteket kiállították, a gazdaközönség figyelmébe ajánlunk, vagy végképp félretesszünk. (Folytatjuk.)

Jelentés a kolozsvári jótékony nő-egylet választmányának február 3-án tartott üléséről.

1) A bálók ügyében kiküldött bizottmány el-nöke gr. Bánfi Béláné beadja a bizottmány által január 28-án rendezett bálról szóló jelentését, mely szerint az összes bevétel volt 697 frt 55 kr, érc-pénzben: 6 db egyes cs. arany és 1 db két forin-tos tallér. Az összes kiadás 297 frt és 13 kr levén, tiszta jövedelmül marad folyó pénzben: 400 frt 42 kr, ércpénzben: 6 db egyes cs. arany, és 1 db két forintos tallér.

A második Székely Dávidné által a bi-zottmány rendelkezése alá bocsátott szőnyeg a bál alkalmával értékesítve a bizottmány, e szőnyegért tiszta bevétel volt 102 frt 50 kr.

A bizottmány jelentése szerint a bál alkalmá-val ajándékoztak: Bogdán István 1 db egyes ara-nyot, Mariaffi Albert egy belépti jegyért 1, gróf Rhédei János 4 db cs. egyes aranyot, országos fő-orvos Pataki Dániel 1 db két forintos tallért.

Az első bálról jelentésében tévedésből jelen-tette: hogy Biasini Domokos ur ajándékozott egy belépti jegyért 5 forintot, minthogy az alkalommal valójában Schlitz János ur ajándékozta azt az 5 forintot egy belépti jegyért.

A választmány öröndetes tudomásul vevén e jelentést, köszönetet mond jegyzőkönyvilag a bi-zottmány buzgó fáradozásáért. Köszönetet mond második elnök Székely Dávidnének, aki az egyet. ér-dekében minden alkalommal tanusított buzgó fára-dozását és áldozatkészségét egy új szép tettel szí-veskedett halmozni.

2) Az 1865. évről szóló pénztárnoki száma-dás megvizsgálására kiküldött bizottmány jelentése szerint a számadás nyomán támasztott több rend-beli csekély nehézség 6 forintban állítatván meg, és a pénztári maradvék a pénztárnok által a folyó-évre e szerint vétetvén által, pénztárnok Lugosi Jó-zsefet a választmány az 1865. évi számadást ille-tőleg a felelősség alól fölmenti, s jollehet Lugosi ur a terhes, és nagy felelősséggel járó pénztárnoki hi-vatalt eléggé nem méltányolható pontossággal és lelkiismeretességgel minden díjnélkül folytatja, a bizottmány indítványa nyomán f. évi január 1-ső napjától kezdődőleg rendes évi fizetést határozott számára a választmány.

3) Az egyet. részvényes tagjaivá lettek: Fe-kete Mihályné, Szász Lőrinczné és Zsigmond Eliz.

4) Korbuly Bogdáné alapítványát 1 db 100 forintos urbéri kötelezvényét befizette.

5) A jelen ülésben 4 folyamodónak havonként fizetendőleg 38, tizenötnek egyszersmindkorra 58; összesen: 96 forintot utalványozott a választmány.

Kovácsi Antal,
titkar.

Különfélék.

— Az országos színházi választmány f. hó 6-kán tartott ülésében történt meg az itteni magyar nemzeti színház kiadása 1866 május 1-ső napjától kezdve 1869 april utolsó napjáig. Hat pályázó volt, u. m. Szathmári Károly az aradi magyar szin-ház művezetője, Szilágyi Béla a miskolci szin-ház igazgatója; Bényei István a balaton-füredi és székes-fehérvári színházak igazgatója, Follin-nusz János helybeli, és Reszler István debre-czeni színházgatója, végre Tancsics István és Már-

ezell Géza a debreczeni színház működő tagjai. Miután Follinsz folyamodásában oly kikötéseket tén, melyeket a választmány nem teljesíthetett; Ressler ellenben a választmány által elébe terjesztett minden feltételt pontos teljesítésére kötelezte magát: az itteni nemzeti színházat a következő három évre Ressler István nyerte el.

— Kedden este 9 órakor a külső monostor-utczában — mint halljuk, gonosz szándék következtében — egy pajta meggyuladt, s ebből a tűz elterjedve két ház leégett.

— Január 31-kén ő Felsége az udvari lovardát méltóztattat meglatogatni, és a császárné nehánszor körülilavagolt. Az udvari ebédnél csupán férfiak voltak jelen. Midőn ő Felségei jan. 30-kán a nemzeti színház díszelőadásáról távoztak, Császár ő Felsége gr. Károlyi Györgyhöz fordulva mondá: „A zene szép és a Császárné már régen nem halotta.”

— A lapok érdekes részletekhez hozzák, miként az országgyűlési küldöttség fogadása alkalmával Császárné ő Felsége jobbján az udv. kancellár, Eszterházi és Török grófok, valamennyi országgyűlési tag, halján pedig a következő palatöbbségek állottak: Eszterházi Mór, Török Bálint, Eszterházi Orsz. Wenckheim-Apponyi, Pálfi-Károlyi és Festetics-Almási grófok. Ő Felsége megható melegséggel mondá el beszédjét. Midőn imára kulcsolt kezekkel az ég áldásáért esedezett a magyar országgyűlés sikeres működéséért, szemében könnyűk fénylettek; a benyomás a küldöttségre leírhatatlan volt. Ő eminentiája a primás, és az ősz gróf Török arczaire könnyűk szivárogtak. Megszentelt történeti mozzanattá vált e pillanat, minő alig fordult elő a magyar történet évkönyveiben. A népség közt is e fogadtatás híre kegyelmes benyomást okozott; mindenki elismeri e királyi kegy horderejét, s a hangulat hálával telt.

— A „N. Fremdenblatt” szerint a külföld a pesti országgyűlésen a következőleg lenne levelezői által képviselve: Anglia és Franciaország a bécsi követi segédekkel küld egyet levelezőül, kiket havonként más vált fel, Poroszország, Oroszország és Olaszország különben is állandó ügynököket tartanak. A párisi Malet-Feres házának Büky László, a berlini Bleichröder házának Kis Pál, az olasz Stella házának Bethlen Jenő referál. A frankfurti Erlangen házának Hegedűs, a római Torlonia házának Meszlényi ir jelentéseket. A „Times”, „France”, a lipcei „Allg. Ztg.”, a „Köln. Ztg.” rendes levelezőket tartanak. Napoleon hg titkoka Hubaine ur, valamint a szerb fejedelem is bizalmas kezekből veszik tudósításait.

— Ő Felségei február 2-ka este látogatásukkal váratlanul meglepték a nemz. színházat, hol Sardon „Idgek” című vigjátékát adták. Ő Felségei az első felvonás folyama alatt érkeztek, s végig nézték az előadást. Ő Felsége a császár ismételve tapolt a közreműködő művészeknek. A nagy számú közönség ő Felségeiket, az udvari páholyban megjelöltek, valamint távozásuk alkalmával is, lelkesült éljenekkel üdvözölte.

— Ő Felsége a császár ma délelőtt 11 órakor a városi közkórházat látogatta meg, míg ugyanezen órában császárné ő Felsége a pesti angol kisasszonyok zárdáját ürvendztette meg látogatásával, mely alkalomból a zárda kívül és belül ünnepiesen fel volt díszítve.

— A f. hó 3-án a budai udvari várakban az az első táncvigalom megtartott.

— Császár ő Felsége ma a Rókus-kórházat meglátogatván, ugyanott súlyos betegen fekvő író-társunk, Remellay Gusztáv ágyánál megállapodott, s a beteghez vigasztaló szavakat intézett.

— Mensdorff gróf külügyminiszter Bécsből Pestre érkezett, hogy ő Felségének jelentéseket tegyen.

— A pesti polgári választmány a fumei polgársághoz, ennek legutóbbi üdvözlő táviratára következő távirattal válaszolt: „Matkovich urnak a fumei polgárság korelnökének Fiumében: Hálás szeretettel fogadták Pest polgárai a távirati közlést, hogy a magyar fővárosnak a felséges királyi Pár legf. jelenléte feletti lelkesültsége a magyar tengerparton is rokonszenves viszhangra talál. Vajha minél előbb feltűnnék a koronázás szép napja, mely titeket is, fumei testvéreink, falaink közé fog vezetni, hogy az egység drága ősi kötelekeinek helyreállítása felett, a boldogságban megijodva veletek együtt diadalmasan ürvendhessünk. A boldog viszontlátásig! A polgári választmány.”

— Ő Felségei bízottleg még két hetet fognak a fővárosban tölteni; némelyek négy hetet mondanak, de bizonyos e tekintetben még ez ideig nem lehet tudni.

— A „P. Lloyd” írja: „Rövid idő előtt az a hír terjedt el, hogy ő Felsége első badsegéde, gr. Crenneville altbnagy, állásában meg volna ingatva. Nemsokára azonban közütdomás dolog lett, hogy e hír tévedésen alapult, a mennyiben gr. Crenneville erdélyi kormányzóról volt szó. E tekintetben tökéletesen megbízható forrásból értesülünk, hogy Crenneville gróf közvetlenül a sept. manifestum kibocsátása után ő Felségének felajánlotta lemondását, miután félt, hogy a megváltozott viszonyok folytán jelen állásában nem lesz képes sikeres szolgálatakat tehetni, hogy azonban állomásán meg fog maradni, ha ezt ő Felsége parancsolná. Az erdélyi helytartó e loyális és őszinte lépésére következtet a

legelsőbb kézirat, melyben ő Felsége elrendelte, hogy gr. Crenneville maradjon meg állomásán.”

— A „pesti biztositó-intézet” f. hó 23-án tartott választmányi ülésében az igazgatóság havi jelentése ezen intézet jövedelmének ürvendtes állapotát mutató ki; mi a jelenvoltagekat biztató kilátásra jogosítja; e jó benyomást még inkább fokozá Sándor Ernő vezénylő igazgatónak szóbeli közleménye, ki azzal kecsgetheti az érdeklőteket, miszerint már a legközelebbi alkalommal a leendő osztalék mennyisége iránt is megközelítő kimutatást adhat. Ha figyelembe vesszük, hogy ezen intézet valódilat csak május hó végén kezdé meg működését, sőt a bejegyeztetés késedelmé miatt sok helyütt csak július és augusztusban; s ba hozzáveszszük, hogy a részvények után eső 6-ik részlet csak szeptemberben fizetett be; nem csak méltányosnak, de igazságosnak is fog találtatni a választmány eljárása, mely az intézet szakavatott, erélyes és munkás vezénylő igazgatójának tanusított sikeres buzgóságáért meleg szavakkal nyilvánítá elismerését.

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról január havában 1866.

Bevételek:	
Pénztármaradék a m. hórl	8,713 ft 70 kr.
100 új tag 330 részvény után 5 ft	1,650 „ —
Havi, rendes és rendkívüli betételek	61,882 „ 45 „
Könyvdíjakban	100 „ —
Kamat, provisio és váltódíj	4,114 „ 70 „
Bélyegdíjakban	229 „ 50 „
630 tag által visszafizetett kölcsön	204,535 „ —
A bevételek összege	281,225 „ 35 „

Kiadások:	
640 tagnak kölcsön	230,440 ft — kr.
Tisztviselők fizetése	204 „ 67 „
Irodai kellekek	30 „ 90 „
Bélyegre	247 „ 5 „
Kamat	1 „ —
Töke-visszafizetés	40,342 „ 93 „
Segélyezés	5 „ —
Pénztármaradék	9,953 „ 80 „
	281,225 „ 35 „

Kolozsvárt, január hó 31. 1866.
Taufner Ferencz, Gelteh János, Wagner Frigyes,
igazgató. könyvvezető. pénztárnok.

— 11-dik közleménye azon kegyadományoknak, a melyek a beszerzei ev. ref. templom építésére tétettek: 172. T. Lukács Pál ur Kurtake-sziből 1 ft, 173. A fogarasi ev. ref. ns. ekklesia 10 ft, 174. Ns. Székess-Fehérvár városa 5 ft, 175. A nagy-nyedi ev. ref. ns. fótanoda 25 ft, 176. Nemes Nógrád vármegyéből 1 ft 40 kr, 177. Ns. Veszprém vármegyéből 5 ft, 178. A magyarhoni egyetemes gyám-intézetből 7 ft.

Ezen kegyadományokért fogadják az adakozók egyháznak hálás köszönetét.

Beszterezén, január hó 30-án 1866.
Borosnyai Pál, gondnok.

Nyilatkozat.

A „Kornuk” teguapi száma megjegyzéseket téven a tordai program-beszédekre, alkalmat vesz magának alóírt beszédét tulajagastalni csak azért, hogy jelölt társa b. Huszár Károlyt — ki nek helyére vágyik — méltatlanul lealázhassa, elferdítve annak igaz értelmét.

Alóírt tetteiért sem — ha lesznek — szavaiért pedig éppen nem vár dícséretet, s ezt legkevésbé hiszi Kóvári László urtól, kinek — bár egy nelenne, a mint bírálatából is látszik — célja nem más, mint felbontani szülő megyéje egyetértését, s a pártok hulladékaikat maga körül gyűjtve, ezek által akar a hongyülés szentélyébe jutni.

Ha lenne párt Tordamegyében, mely megválaszsa, mit alig hiszek, ellene nem szólhatnék, tiltakoznom kell azonban határozottan, bárholonnan jövő minden ilyenmő nyilatkozat ellen, mely jelölt társamat politikai nézetei vagy elvei határozottságára nézve tölem el akarná választani, el azt, kivel gyermekkorunk óta egy véleményben voltunk, s kinek szerénységét csak is a rossz akarat magyarázhatja tájékozatlanságnak.

Tisza László.

Nyilatkozat.

Alóírt, miután a „Kornuk” szerkesztősége tegnapi számában választóimhoz tett programomat megtámadta, bár a nélkül, hogy annak elvi oldalaira vonatkozott volna, talán némileg felhíva volnék ellennyilatkozatom megtételére, miután azonban tudomásom van arról, hogy Kóvári ur az általam utóbb képviselt megében, mint követség-kereső lépett föl, egyéniségét és multját ismerve, természetesen látom azt, hogy ő ilyes fegyvert kíván használni, én azonban e térre követni őt semmi esetre nem fogom.

Huszár Károly.

Felhívás.

A „K. Közöny” jan. 2-dik számában Cserhalomtól dec. 27-kéről napozott tudósításban r. l. ur csekély személyemet felemlítette, mint az apagyfalusi ref. egyház egyik főpatronusát, azon értesítése közben, hogy ott 17 család a rom. cath. hitre tért át. E tudósításban azon vád tüvén ki ellenem, mintha én is egyházam iránt közönyös volnék; felhívom rendes levelező urat, nevem felémilitését igazolni. Január 9-én, 1866. *)

Katona Elek.

— Helyreigazítás. Az erd. köles. biztositó társulat számadást vizsgáló biztosaiknak munkálata nem folyó hó 8-kán (mint birdetési rovatunkban áll), hanem 9-kén veendi kezdetét

Politikai hírek.

Angolország. London, január 31. Valamennyi lap, kivárlólag Mexikora vonatkozó részét teszi figyelmre tárgyául III. Napoleon legközelebbi

trónbeszédének. A „Times nyilatkozatából, kiemeleendő: „hogy Napoleon császár nem vállalt ugyan kötelezettséget magára, nem adta szavát arra nézve, hogy Miksa császárt bizonytalan időig támogatni fogja; de becsületbeli dolog rá nézve azon lennie, hogy Miksának lehetséges nyujtassék önfentartására. Napoleon császár gondolta ki legelőször a mexikói expedíciót, ő volt, a ki később egy osztrák főbért a mexikói trón elfoglalására, s ő ajánlotta Miksát a mexikói képviselőknek, a kik Európába jöttek uralkodót keresni. Sőt még tovább ment. Miksa főhg nem fogadta el a hízegő ajánlatot, csak oly biztositékok mellett, a melyeket csupán a francziák császára adhat. Azóta a mexikói lakosság forma szeriuti szavazata elfogadta Miksát császárrá, s mindent a mi történt elismert; hanem ez még nem menti fel Napoleon császárt minden kötelezettségtől Miksa császár irányában. Angolország is érdekelve van Mexikóban, de legfőbb óhaj-tása abban szpontosul, hogy vajha szabályozott kormány verhetne gyökeret dus tartományaiban. Sem Amerika, sem Angolország Mexiko iránti érdekeltsége nem mérközhetik az iránti érdekekkel, hogy a béke Franciaország, s az E.-Államok között meg ne háboríttassék. — Az unioak mind kormány, mind népessége meg kell hogy győződve legyen arról, miszerint semmi sem lehetne sajnosabb következményül annál, ha az E.-Államok még alig befejezett polgári háborujok után, egy európai nagyhatalommal keverednének háborus viszályba. Tehát felteszzük róluk, hogy elfogadjandják a mexikói kérdés oly megoldását, a mely mind a két fél méltóságának kellően megfelel.”

Franciaország. Páris, febr. 1. A mexicói kérdés feletti vita valoszinüleg legérdekesebb része lesz a törvényhozó test ez évi ülészakának. Az ellenzék — mint hallani — komoly adatok birtokában van, s a kormány, ugylátszik, a törvényhozó testre akarja a point d'honneur kérdése s a franczia érdekek sorsa feletti határozást hárítani. Az Egyesült-Államok követe egy társaságban, a hol Napoleon herceg, Türr tók, Ollivier, Emil, Girardin s más nevezetes emberek voltak, kérdezte, hogy mit mond a trónbeszédhez, aként nyilatkozott, hogy a trónbeszédnek Mexicora vonatkozó része jó hatást fog sz Egyesült-Államok lakosaira gyakorolni, és hogy azt a baráti viszony újabb jeléül tekintendik. Ezen nyilatkozatnak az E.-Államok követétől mindenkor megvan a maga érdekessége, de nem kell feledni, hogy magán társaságban s magán nézetként volt csak mondva. A trónbeszéd nem eléggé világos részei némely politikuskok fejében csodálatos gondolatokat keltenek. Mint sajtáságos kősa hir, megemlítendő, hogy vannak, kik hiszik, hogy Seward már utban van Franciaország felé, s mintegy 6—7 napig fog a császárral a felett tanácskozni: hogyan lehetne Mexicóban mind Franciaország, mind az E.-Államok érdekeit megmenteni.

Olaszország. Flórencz, jan. 31. A franczia trónbeszédnek Olaszországot illető része, s a hozzá tartozó magyarázat itt meglehetősen aggodalmat keltettek. Habár a császár semmi olyast nem mondott, mi Olaszország nemzeti programjának közvetlenül ellent mondana, szavai mégis új táplálékot nyujtanak a clericiális reményeknek, míg egyuttal óhajtott fegyverül szolgálnak a democrata ellenzéknek a kormány ellen. Kétségkívül Franciaország érdeke, hogy Lamarmora cabinetje a szeptemberi szerződés kiviteléig kormányrudon maradjon. Annál kevésbé lehet érteni, miért nehezíti Franciaország a kormány állását kétértelmű beszédek által, melyek tulajdonképp semmit sem változtatnak, miután a pápa világi hatalma a conventio után nyílt kérdés marad. A baloldal az előterjesztvényben (exposé) foglalt hivatkozást az olasz államférfiak belátására nem fogja hallgatással mellőzni, s a cabinetet eselszövényekkel fogja vádolni; azonban a conventio védelmezői ily fokozott kétértelműségek által a franczia szövetségről táplált eddigi nézetükben meg fognak ingattatni.

Spanyolország. Madrid, jan. 30. A „Köln. Ztg.”-nak írják! „Prim az utóbbi napokban már nem is állott volna a felkelők élén, kikkel Aranjezből kivonult. Mint mondják és mint már előbb is állították, Milans del Bosch barátjának adta át a parancsnokságot, hogy Cataloniába mehessen. Zabalaak állítólag nem lett volna utasítása, hogy Primet ne fogja el; sőt ellenkezőleg meg volt neki hagyva, hogy szükség esetre rögtön lövessé agyon. Zabala személyes ellensége Primnek, mióta ez „Castillejos marquis” címet kapott. Prim e címet azon győzelem után kapta, melyet e helyen kivírt, és Zabala, ki az említett győzelmet magának tulajdonította, gyűlöli Primet, mivel őt a jutalomtól megfosztotta. Más levelek megerősítik azon hirt,

hogy a felkelés eredménytelenségét nagy részt a democrata fellépésének kell tulajdonítani. Ez utóbbiaknak azonban szándékuk lenne, legközelebb ki-törni. A keleti tartományokból érkező levelek még azt is jelentik, hogy Valencia 20-kán a felkelők hatalmában volt.”

É-Amerika. New-Yorkból érdekes távirati tudósítások érkeztek január hó 18-káról. Chandler azon indítványt tette a senatusban, hogy a diplomatiai viszonyok szakittassanak meg Angolországgal, s a londoni követ hívassék vissza, miután Angolország visszautasította a kárpótási igényeket az „Alabama” hajó ügyében. Sumner azt akarta, hogy ezen indítvány a külügyi osztályhoz utasíttassék; a ház azonban elhatározta 25 szavazattal 12 ellenében, hogy az indítvány a ház asztalára tétesse.

A washingtoni kormány, a „Fr. J.” párisi tudósítójának Amerikából kapott közleményei szerint, azon nagy tervvel foglalkozik, „hogy egy egyesült Amerikát alkosson, mely ment legyen Európával való minden gyarmat-politikai kapcsolattól. Európa ne vegyüljön többé, azt kívánják Washingtonban, amerikai ügyekbe, s hogy e tekintetben minden trüggytől megfosztassék, nem szabad többé gyarmatának lennie az Océanon tul. Általános uniot kell alakítani, s ennek védelme alatt ez európai birtoknak el kell szakadniok az illető anya-országoktól, hogy azon általános confederatiohoz csatlakozzanak. Először Spanyolországgal akarják kezdeni, s a chili-perui vizsály csak trüggy, s kezdete a drámának. Később a franczia birtokokra kerül a sor, s mint Amerikában beszélnek, ott kilátás van arra, hogy az Antillák csatlakoznak a mozgalomhoz. Hogy az angol kormány ezen tervet sejtí s Canada miatt nyugtalan, mutatják — állítólag — azon intézkedések, melyeket ott ily eshetőségekre tett, jóllehet ezen intézkedések (mint az Egyesült-Államokban vélik) nem fogják megakadályozni Canada elvesztését. Seward utazása összeköttetésben áll a tervvel, melynek életbeléptetése által egy szép reggel meg akarják lepni a világot. A mi Mexikót illeti, ennek lakosai, mihelyt a franczia occupatio így vagy amugy megszűnik, szabadon választandják kormány-formájukat, s azon nézetben vannak, hogy a ropant többség a köztársasági forma mellett fog nyilatkozni, ellenkező esetben ép oly kevésbé lesznek ellene a monarchiának Mexikóban, mint Brasiáliában; csak hogy akkor a császárnak nyíltan és becsületesen az amerikai uniohoz kell csatlakoznia.”

Ujabb. Pest, február 5. A minis-terkezeletek a budai kir. palotában még mindig folynak. Gróf Belcredi s gr. Mensdorff minis-terek sokszorosan értekeznek Majláth udv. kancellár s gróf Eszterházy minis-terrel, s az előbb nevezett két minis-ter még tegnap legf. fogadtatáson voltak s ezután Bécsbe visszautaztak.

A Felségek tegnapelőtt szombaton este a kir. palotában tartott bálón 8¹/₂ órá-tól kezdve 12¹/₂-ig voltak jelen. A Király ő Felsége huszár-ezredesi egyenruhát viselt, a Királyné ő Felsége magyar szabású fehér selyemöltönyt, homlokáról ragyogó diadém sugárzott. A Felségek többekkel társalogni méltóztattak. Így nevezetesen a Királyné ő Felsége több képviselővel, gróf Andrássy Gyula, Szentkirályi Mór, Zsedényi Ede és többekkel hosszashban beszélni kegyeskedett. A társalgási nyelv a magyar volt. Tegnapi vasárnap reggel a Felségek jelen voltak a kir. palota kápolnájában tartott isteni tiszteleten, — d. u. 5 órakor udv. ebéd volt, este pedig a Felségek megtekinték a nemz. színházban a „Kameliás hölgy” előadását, a közönség lelkes éljenei által fogadtatva.

Ma hétfőn d. e. a Királyné ő Felsége megtekinteni méltóztattott a szürke nénék pesti klastromát, s a bölcsödét. Este a Felségek jelen lesznek a nemz. színházban a „Tündérújjak” előadásán.

Holnapra volt kitűzve az „Elisabethinum” zárkövének ünnepélyes letétele Királyné ő Felsége által, de ez későbbre halasztottat. Holnap reggel a Rákosmezőn katonai szemle tartatik, melyen a Felségek jelen lesznek; este van a Felségek tiszteletére rendezett pesti polgári bál, melyet a Felségek legmagasb jelenlétükkel fognak kitüntetni.

Hirlik, hogy Király ő Felsége e hét közepén, talán szerdán, egy napra Bécsbe rándul. Pénteken ismét visszatérne, míg Királyné ő Felsége folyamatosan Budán marad. A hű magyar nemzet legbensőbb szeretete környezi mindenütt a Felségeket.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

F e b r u á r		Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
11 V.	G. Eufrosina, Dezső	76.	12p.	12.14p.31m.	56.	17p.	3656p.r.
12 H.	Eulalia, Loránt	77	11	12.14.30	57	19	4.44r. 9.32r.
13 K.	Hűshagyó. Jord., Lyd.	78	9	12.14.29	58	20	5.28r. 10.25r.
14 Sz.	Hamvazó. Bálint	79	7	12.14.27	59	22	6.7r. 11.18r.
15 Cs.	Faustus és Jovi	80	6	12.14.24	60	23	6.44r. 12.10e.
16 P.	Juliánna	81	4	12.14.20	61	25	7.18r. 1.3e.
17 Sz.	Polyxena	82	3	12.14.16	62	26	7.51r. 1.56e.

Holduj. 15-én 116. 47p. r. Saturnus éjféltájban kél. KDK. Jupiter és Mars hajnalcs. KDK.

Nap hossza: 10 óra 14 p. 44 s. Sz. 10 óra 14 p. 44 s.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

406. 1866.

Máskolat.

(54)

1-3

Hirdetmény.

Az erdélyi k. földterhermentesítési kötvényekhez kiadandó új szelvényekre nézve.

1866-ik évi Julius hó 1-én az erdélyi földterhermentesítési kötvényekhez mellékelt utolsó kamatszélvény lejárván, szükséges, hogy ezen kötvények új szelvényekkel láttassanak el.

Ezen új szelvények kiadását illetőleg a következő határozmányok juttatnak köznevelésre.

1.) Az új szelvények kiadása 1866-ik évi Julius hó 1-én kezdődik.

2.) A szelvények nem csak a Szebeni földterhermentesítési alappénztárnál, hanem Bécsben is a cs. kir. állam közpénztárnál II-ik osztályánál, (Államleltéti pénztár); továbbá a Linz, Salzburg, Grác, Klagenfurt, Laibach, Innsbruck, Prága, Brünn, Troppau, Görez, Triest, Lemberg, Krakó, Csernovicz, Buda és Zágráb városokban földterhermentesítési alappénztárakként működő ország fejedelmi, illetőleg tartományi pénztáraknál, végre a Temesvári cs. kir. orsz. főpénztárnál, a Posonyi, Sopronyi, Kassai cs. k. főpénztáraknál és a N. Váradi cs. kir. gyűjtőpénztárnál, felvéhetve.

3.) Ha az illető felek az 1866-ik évi Julius hó 1-estől szelvényeket a N. Szebenben levő földterhermentesítési alappénztárnál akarják felvenni, úgy erre nézve az eredeti kötvények ezen pénztárnál előmutatandók, s ez, ha a szelvények kiadása ellen semmi akadály fenn nem forog, maga fogja azokat bélyegtelen átvételi bizonyítványokra kiszolgáltatni, s egyszersmind a megtörtént kiadást a kötvényeken láthatóvá tenni.

4.) Ha a szelvények a második szakaszban megjelölt többi pénztárak egyikénél vétetnek fel, úgy az 1866-ik Julius hó 1-én innen, az eredeti kötvények egy három példányban benyújtandó jegyzékkel fogva azon pénztárnál beadandók, melynek szelvények felvétele szándékoltatik. Ezen pénztár a kötvényekre a bejelentési záradékot rányomja, ezeket az illető félnek visszaadja, s azután a szelvények átküldése végett a N. Szebenben levő földterhermentesítési alappénztár megtalálja, s ha semmi akadály nem forog fenn, a szelvényeket azoknak megjövetele után, az illető félnek, az eredeti kötvények újbóli előmutatása, továbbá egy bélyegtelen átvételi bizonyítvány beadása és az átküldésért, előlétet lefizetése mellett, mintán a kiadás a kötvényeken láthatóvá tétetik, kiadja.

Az illetők minden küldésért a 15 kr. változatlan alapdíjjal együtt, az árjegyzék vitelér felében szabatik ki.

5.) Egyébírát azon felek, kik a szelvényeket a Bécsi állam letéti-pénztárnál (Singerstrasse Banképület) kívánják felvenni, magokat az utóbbiak az 1866-ik évi február hó 1-től április hó végéig nyúló időszak alatt az eredeti kötvények és egy egyszerű jegyzék benyújtásával bejelenthetik.

Az ezen időszak alatti bejelentés a 4-ik szakaszban említett illetők fizetésétől fel van mentve és a szelvények kiadása a fennebbi időszak alatt történt bejelentésekre nézve az eredeti kötvények és egy bélyegtelen átvételi bizonyítványon újbóli beadása mellett 1866-ik évi Julius hó 1-én kezdődik.

Ha a fenn említett három hónapokban a bejelentés meg nem történik, akkor az 1866-ik évi Julius hó 1-től fogva a 4-ik szakaszban felhozott határozmányok alkalmazandók.

6.) Azon kötvényeket illetőleg, melyek a bécsi kiváltságolt nemzeti Banknál vagy ennek fiókjainál elzalogosítva, vagy letéteményezve, a nemzeti Bank, illetőleg ennek fiókjai fogják az új szelvények kiadását eszközölni, ha a felek ehhez az iránt folyamodnak.

7.) Azon kötvényekhez tartozó szelvények megkapására nézve, melyek árva bizottmányoknál és törvényszéki megtartás alatt vannak, szabályszerűleg az illető vagyon felügyelőre bízatik, a kiknek az egyes szelvények a lejárási idővel kiadatnak, a letéteményezett kötvényeknek a szelvények felvétele, illetőleg bejelentése végett, leendő kiadását eszközölni; s csak azon Erdélyben letéteményezett kötvényekre nézve melyeknek szelvényeit magok az azokat őrző hivatalok a lejárási időben beváltani szokták, kötelesek ezen hivatalok a szelvények megkapása végett, az eredeti kötvények kiadását a N. Szebeni földterhermentesítési alappénztárhoz fordulni.

8.) A jegyzékekhez szükséges nyomott ívek az illető pénztáraknál ingyen adatkak. Az erdélyi kir. Udvari Koriátnokaságtól.

(52)

1-3

Licitations-Kundmachung.

Die hiesige k. k. Genie-Direction bringt zur allgemeinen Kenntniss, dass im Monate März. I. J. an den weiters angesetzt Tagen mündliche Licitationen über Maurer, Steinmetz und Zimmermannsarbeit auf die Zeit vom 1. November 1865 bis Ende December 1866 in der hierortigen Bauverwaltungs-Kanzlei um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden u. z.

Montag den 19. März 1866

Maurer- und Steinmetzarbeit

Dienstag den 20. März 1866

Zimmermannsarbeit.

Alle zu obigen Licitationen Concurrirende haben sich mit ortsobrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Zulässigkeit zu versehen. Ausnahme von dieser Zeugnisbeibringung findet nur bei jenen statt, welche der k. k. Genie-Direction schon durch frühere Kontraksabschlüsse bekannt sind.

Die zu erledigenden Vadien resp. Erfüllungs-Cautionen sind:

	Vadium	Cautio
Für die Maurerarbeit	80 fl	160 fl
" " Steinmetzarbeit	40 "	80 "
" " Zimmermannsarbeit	60 "	120 "

Es werden auch schriftliche Offerte angenommen, jedoch müssen selbe noch vor Beginn der mündlichen Licitacion einlangen. — Diese mit 50 kr. Stempel versehenen Offerte müssen den Kontraksbedingungen, welchen sich der Offerent zu unterwerfen hat, genau entsprechen, undist durchaus keine Abweichung zulässig, auch müssen alle Anbothe mit Ziffern und Buchstaben in österr. Währ. genau ausgedrückt sein, und die Erfüllung-Cautio beilegen, endlich ist der Wohnort und Charakter des Offerenten mit dessen eigenhändiger Unterschrift, genau anzugeben. Offerte, welche nicht genau hiernach verfasst sind, oder welche um ein oder mehrere Prozente, auf die noch unbekannten Bestbothe der mündlichen Licitacion besser biethen, so wien telegrafischer Form einlangende Offerte bleiben unberücksichtigt.

Nach abgeschlossener Licitacion wird kein Anboth mehr angenommen. Alle nähern Bedingungen können zu den gewöhnlichen Amtsstunden in der hiesigen k. k. Bauverwaltungs-Kanzlei eingesehen werden. —

Karlsburg, am 18. Jänner 1866.

5678.

Hirdetmény.

(47)

(2-3)

Ns. Kolozsmegye id. Törvényszéke közhírré teszi, hogy a f. évi october 3-kán 4443 sz. alatti hirdetéssel Szilvási László felperesnek gr. Toldalagi Mihály alperes ellen 10,500 frt végett folyó ügyben alperes gr. N. Ercei jóságára 1866 február 19 és április 5-ki napjaira kiirt végrehajtásos árverés, közbe jött folyamodás mián nem fog megtartatni.

Ns. Kolozsmegye törvényszékének Kolozsvárt 1865 december 29-kén tartott üléséből.

4791 — 1865.

(48)

(2-3)

Hirdetmény.

Vonatkozva ezen id. Törvényszéknek f. évi július 26-kán 3342 sz. a. kelt hirdetményére, közhírré tétetik, hogy Benedek Sándor felperesnek, Kabós Dániel alperes ellen 3150 frt végett folyó ügyben, alperes Kabós Dániel P.-Szt.-Miklósi jóságára f. évi november 6-ik és decemb. 30-ra kiirt bírói végrehajtási árverés, közben jött felfolyamodás folytán felfüggesztetik.

Nemes Kolozsmegye Törvényszékének 1865-ik év october 31-én tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

Bélyegmentes.

(1-3)

Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat, az igazgatóság Kolozsvár belfarkasutcai helyiségében 81 sz. a. folyó évi február 26-kán délelőtti

10 órákor közgyűlést tartand, melyen megjelenni a társulat t. ez. tagjai ezennel felkérteknek.

A közgyűlés tárgyai lesznek: igazgatósági előterjesztés az 1865-ik évi működés eredményéről, számadást vizsgáló biztosok jelentése, és kárfedezeti intézkedések.

A számadást vizsgáló biztosok folyó hó 8-án munkálataikat megkezdendvén, s mindvégig nyílt ajtóknál folytatandván, egyszersmind a számadások megvizsgálásán is tetszés szerinti szives megjelenésre a társulati t. cz. tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

(56)

8/2

(1-8)

Dr. Pattison kőszvény gyapotja

mely gyorsan enyhít és gyógyít mindennemű kőszvényt és csúzt, mint: arez-, mell-, nyak-, és fogbajokat, fej-, kéz- és térd-kőszvényeket, gyomor- és altesti bajokat sat. Egyedül valódi csomagokban használati utasítással 50 kr. és 1 frt Kolozsvárt Engel József gyógyszerárán kapható.

(35)

(3-6)

Felhívás.

Az orsz. földterhermentesítési igazgatóságnak mult év oct. 14-ről 92 elnöki szám alatt kibocsátott hirdetményéből kiteszik, hogy f. év. feb. 14-ig a végleges kárpótlás megnyerése végett új bejelentéseket kell beadni.

Ezen bár sok nehézséggel járó bejelentések megkésztését elláallalom, hasonlólag ajánlom az, hogy a t. cz. birtokosság még nem folyósított mindenmü kárpótlása kiadattatását eszközöljem, és pedig:

- Elvállalom a még kiadatlan végleges vagy dözma kárpótlás bejelentését.
- Elvállalom az oly urberek utáni kárpótlás bejelentését, melyek után eddig még kárpótlási előleget sem adtak.
- Elvállalom a már kiutalt, de ki nem vett és így elévült utalványoknak megújítását és legrövidebb idő alatti realisátatását.

(51)

(2-3)

Tompa Károly h. ügyvéd a f. évi február 14-én beadandó bejelentések elkészítését a végleges kárpótlásra nézve díjtalanul vállalja el, oly esetekben, hol az urbervesztés birtokos idő rövidsége miatt kénytelen a kimaradt parcellákra nézve fenntartani jogát, hogy azok kárpótlását utólagosan vegye igénybe, s az egyes parcellák körüli birtok változások kitisztázásához a valóítás (verificatio) általmával járulhasson. Díjazást vállalkozó csak a bejelentés után bekövetkező munkálatokra nézve igényel, mely áll a verificatio alapján utalványozandó összegek utáni százalékokból, még pedig:

- 1 frtől 1000 frtig 5%
- 1000-tól 5000-ig 4%
- 5000-tól 10,000 3%
- 10,000 fejtől 2%-ból.

Százalekolási kulesul azonban nem azon összegek szolgál, mely a vételjogosultat cumulative illeti, hanem az, mely számára községenként liquidáltatik.

Oly vételjogosultat szemben, ki vállalkozót a kiutalási tárgyalásokkal is megbizva, jutányosb százalekolási kules állíttatik meg. Részletes felvilágosítás nyerhető a sétatérutczai 3 sz. alatti irodában Kolozsvárt.

(5)

(4-24)

MATICO-INJECTION

UND MATICO-CAPSELN

VON GRIMAULT & Co. Apotheker in Paris.

anélkül, hogy stricturákat, vagy a belső részekben gyulladásokat okozna, a matico-pernea fa leveleiből van készíve. Dr. Ricord és a párisi orvosok legnagyobb része, mióta ezen gyógyszer feltalálattott, minden egyéb ilyenmü szerket mellőznek. Az Injection a betegség kezdetével alkalmaztatik, a tokoscsák minden rögzött s elévült esetekben, melyek a copahul s kúbebamag s más egyéb érczes alapokra készített injectiókra távozni nem akartak, vétetnek használatba.

Raktár: Ausztia minden nevezetes gyógyszerárán.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál S.-Udvarhelytől, Barths Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagynyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtővált kapható:

!! Olcsó Bibliák !!

I. kiadás: Szent Biblia, azaz: Istennek ő és új testamentomában foglaltatott egész szent irás. Magyarította Károli Gáspár. Sad-rét 592 lap, egész bőrkötésben. Ára csak 80 kr.

II. kiadás: ugyanaz nagy 8-adrét 678 lap, egész bőrkötésben. Ára 1 frt 40 kr.

III. kiadás: ugyanaz félféves kiadás 552 lap, bőr-vászonba. Ára 2 ft 50 kr.

Csak újtestamentom.

Az egész újtestamentom és a Zsoltárok könyve. Zsebkadás, vászon-kötésben. Csak 20 kr.

Ugyanaz: bőrkötésben aranyfémzéssel 50 kr.

1865-diki erdélyi országgyűlési nyomtatványok:

— Az 1865 november 19. Kolozsvárt egybegyűlt Erdélyi országgyűlés gyorsírói naplója, az országgyűl. gyorsírói-kar közreműködésével szerkeszté Hajnik Károly. Ára 72 kr.

— Erdély nagyfejedelemség 1865 évi Szent-András hó 19-ére Kolozsvár szab. kir. várossába hirdetett országgyűlésének Jegyző- és Irománykönyve. Ára 18 kr.

— Az 1865 évi Szent-András hó 19-én kezdőleg Kolozsvárt, államtanácsos és rendszerinti országgyűlési elnök magyargyerő-monostori L. báró Kemény Ferencz ő nagyműsága előlulése alatt tartott erdélyi országgyűlés Irománykönyve. Ára 27 kr.

— Protokoll und Urkundenbuch des auf den 19-ten November 1866, in die königliche Freistadt Klausenburg einberufenen Siebenbürgischen Landtages. Ára 21 kr.

— Protocolulu si cartea de documente a Dietei marelui principatu Transilvania conchiemata in libera cetate regia Clusiu pe 19-a Novembrie 1865. Ára 18 kr.

Cuventarile Dietali

ale lui Josifu Hosszu Deputatu alu Comitatului Clusiu

la Dieta Transilvaniei din a. 1865. Ára 10 kr.

Abrai K. A NAGY HAZAFIAK. Regényes korrajz, a közel mult évtizedből. 3 köt. Ára 2 frt 80 kr.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Dózsa Dániel. Az-északi fény. Regény három kötetben. Ára 3 frt.

— Boronkai Margit Tört. Regény 2 kötetben. Ára 2 frt.

— Csatározás a daco-román törekvések ellen. (Vonatkozva Iliarianu Papiu „Erdély függetlensége” röpiratára). Ára 40 kr.

— Oláh Judith. Történeti regény. Ára 1 frt 20 kr.

— Zandirhám. Székely hősköltemény, a IX-ik századból. Ára 2 ft 10.

Erdélyország Statistikája. Irta Kóváry László. Első kötet. Ára 1 frt.

Vas Gereben Dixi. Korrajz. Két kötet 2 frt.

Thierry A. Attila, Attila fia és utódai történelme a magyarok Európába telepedéséig. Fordította Szabó Károly. 3-dik kiadás. Első füzet. Ára 1 frt.

Thiers A. Első Napoleon trónlemondása. Elba-sziget. Visszatérés. Fordította Kecskeméty A. Ára 2 frt.

— Waterloo. Ára 2 frt.

— I. Napoleon Szt.-Ilona szigetén. Ára 1 frt 20 kr.

Szalay László. Adalékok a magyar nemzet történetéhez a 16-dik században. Ára 1 frt 20 kr.

(50)

(1-3)

Eladó magló és anyakanczák.

Egy hét éves mén, sötét-pej 15 marok 3 hüvelyk magasságu, mely apja részről veszi eredetét a m. B. Bánffy József híres Dispusitól, annya részről a m. B. Bánffy Dénes Szag-larjától, továbbá: két nagy sötét-pej csitkozó anya kancza eladó. A venni szándékozók értekezhetnek Dobokamegye M. Köblös helységében tulajdonosné Miske Istvánné Vajda Ágnessel.

(55)

(1-3)

Nyári

virágmagvak és virágföldék.

Alóltir usztelettel jelentem, hogy Erfurtból és Bécsből több ízben hozott, s saját természetmüenyem által megsaporított virágmagvakkal szolgálhatok, adagját csak fél árban számítva. A magvak jó-ságáról s valódi nevről kezeskedem. — Ugyancsak nálam lehet kapni: Erika vagy Kamelia, Begonia, viola és bármiféle virághoz alkalmas, jól elkészített földeket jutányos áron.

Lakásom: Kolozsvárt, kültordautczában a temető során 20 szám alatt. DAN LÁSZLÓ, kertész.

(53)

8/2

(1-3)

Bizonyítvány.

Tek. Kröczér Ágoston urnak Tokajba. Sz. Zalakna január 16-kán 1866. Tekintetes ur! Már megpróbáltam, s résztint másokkal is megpróbáltam, olyanokkal is pedig kik orvosló szereket ez ideig fájdalom nem használtak, — a Tekintetes ur „Gilisza-csokoládéját”, azt nem kell hogy dicsérje valaki, megdicséri az maga magát, csak vele egyszer próbát tegyen akármely. — Leírni sem tudom gyenge tollammal annak hathatós jóságát.

Ismét szivesen felkértem utánvétellel 2 forintra azon jeles szerből gyermekeim részére megküldeni, tisztelettel lévén a t. urnak

alázatos szolgálja

GOTSMAN MÓZES m. k.

gróf Pejasevich ur gazdatisztje.

1 darab 20 kr.

Kapható Kolozsvárt Schütz Károly kereskedésében.

(33)

(3-3)

Haszonberi hirdetés.

Műs. báró Wesselényi Farkas urnak O-Fenes, Kis-Fenes, Magyar és Oláh-Léta, Plopp, Cserk helységeiben, a havason Kusztura nevű helyen, és a Tóthfalusi pusztán fennálló korcsmajogai, az O Fenesi jól felszerelt szeszgyárral, vagy anélkül, — f. év április 24-től kezdve egy évre, haszonbérbe adandók. — A feltételek iránt értekezhetni Kolozsvárt b. királyutezában 17-dik szám alatt Dósa Istvánnal vagy O-Fenesen gazdatiszt Száva Lajossal.

(28)

(5-6)

Az izraelita templom mellett 73-dik szám alatt 5 szoba, téli nyári konyha, kamara, pinche, istálló és szin bérbe kiadó. Értekezhetni ott helyt

SÓFALVI SÁNDOR, építész.

(49)

(2-3)

Haszonbér.

Bernát Albertné, született b. Radák Mária m. ludasi tagosított jóságára, a tagban lévő lak- s gazdasági épületekkel, Ludas községébeni korcsma — regálával, ugye birtokhoz tartozó szentjakabi, czintosi és pétérlaki birtok részekkel együtt 1866-ik év Szentgyörgy naptól kezdve egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni iránta Tompa Károly ügyvéddel Kolozsvárt sétatér-utca 3 sz. alatt.